

---

¹ In accordance with Article 32 (1) of the Basic Regulation, the Agency provides for translations of its Opinions. These translations may be revised and updated from time to time, depending on the quality process of the Translation Centre for the bodies of the EU and on feedback received from national authorities on their linguistic accuracy. The previous translation has been taken off the Official Publication and archived by EASA.

Briuselis, ...
C

Projektas

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr..../...

[...]

kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. .../..., kuriuo nustatomos išsamios civilinės aviacijos darbuotojų sveikatos būklės tinkamumo įgyvendinimo taisyklės pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008

Projektas

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. .../...

[...]

kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. .../..., kuriuo nustatomos išsamios civilinės aviacijos darbuotojų sveikatos būklės tinkamumo įgyvendinimo taisyklės pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantį Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantį Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB²), ypač į jo 7 straipsnio 6 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamentu (EB) Nr. 216/2008 siekiama nustatyti ir palaikyti aukštą ir vienodą civilinės aviacijos saugos lygį Europoje. Šiame reglamente numatomos priemonės šiam ir kitiems tikslams civilinės aviacijos saugos srityje pasiekti.
- (2) Tam tikrų orlaivių pilotai turi atitikti Reglamento (EB) Nr. 216/2008 III priede nustatytus atitinkamus reikalavimus. Pagal šio reglamento nuostatas nustačius, kad pilotai atitinka esminius sveikatos būklės tinkamumo reikalavimus, jiems turėtų būti išduodamas sveikatos pažymėjimas.
- (3) Aviacijos medicinos gydytojams, kurie atsakingi už pilotų sveikatos būklės tinkamumo vertinimą, taip pat turėtų būti išduodami pažymėjimai, nustačius, kad jie atitinka esminius reikalavimus. Tačiau Reglamente (EB) Nr. 216/2008 numatyta, kad bendrosios praktikos gydytojai tam tikromis sąlygomis ir tokią galimybę numačius nacionaliniuose teisės aktuose gali veikti kaip aviacijos medicinos gydytojai.
- (4) Keleivių salono įgulos nariai, dalyvaujantys tam tikrų orlaivių naudojimo veikloje, turi atitikti Reglamento (EB) Nr. 216/2008 IV priede nustatytus atitinkamus reikalavimus. Pagal šio reglamento nuostatas turėtų būti periodiškai vertinama keleivių salono įgulos narių sveikatos būklė pagal jiems paskirtas, su skrydžių sauga susijusias, pareigas. Sveikatos būklės tinkamumą privaloma įrodyti atliekant atitinkamą vertinimą, remiantis geriausia aviacijos medicinos patirtimi.
- (5) Vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 216/2008 nuostatomis, Komisija turi patvirtinti būtinas keleivių salono įgulos narių pažymėjimų išdavimo, pilotų ir asmenų,

---

² OL L 79, 2008 3 13, p. 1.

dalyvaujančių jų mokymo, bandymų arba patikrinimų veikloje bei asmenų, dalyvaujančių jų sveikatos būklės tinkamumo vertinimo darbe, sertifikavimo įgyvendinimo taisyklės. Šios įgyvendinimo taisyklės, išskyrus tas, kurios susijusios su pilotams ir keleivių salono įgulos nariams keliamais medicinos reikalavimais, nustatytos Reglamente (EB) Nr. .../... Todėl siekiant įtraukti ir šiuos aspektus, Reglamentas (EB) Nr. .../.. iš dalies keičiamas šiuo reglamentu.

- (6) Aviacijos pramonės atstovams ir valstybių narių valdžios institucijoms būtina suteikti pakankamai laiko prisitaikyti prie naujos reglamentavimo sistemos, kad valstybėms narėms pakaktų laiko išduoti specialius sveikatos pažymėjimus, kuriems netaikomi Jungtiniai aviacijos reikalavimai, ir tam tikromis sąlygomis pripažinti prieš pradėdant taikyti šį reglamentą išduotų sveikatos pažymėjimų galiojimą ir atliktų su aviacija susijusių sveikatos vertinimų pagrįstumą.
- (7) Siekiant užtikrinti sklandų perėjimą bei aukštą ir vienodą civilinės aviacijos saugos lygį Europos Sąjungoje, patvirtinant įgyvendinimo priemones reikėtų atsižvelgti į naujausius pasiekimus, įskaitant geriausią aviacijos medicinos patirtį. Todėl reikėtų apsvarstyti Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (toliau – ICAO) ir Europos jungtinės aviacijos administracijos (JAA) iki 2009 m. birželio 30 d. patvirtintus techninius reikalavimus ir administracines procedūras bei su specifinėmis nacionalinėmis aplinkybėmis susijusius esamus teisės aktus.
- (8) Agentūra parengė įgyvendinimo taisyklių projektą ir pateikė jį Komisijai kaip nuomonę pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 19 straipsnio 1 dalį.
- (9) Šiame reglamente numatomos priemonės neprieštarauja Reglamento (EB) Nr. 216/2008 65 straipsniu įsteigto komiteto nuomonei,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Komisijos reglamentas (EB) Nr. .../.. iš dalies keičiamas taip:

1. 1 straipsnis pakeičiamas taip:

*„1 straipsnis
Dalykas*

Šiuo reglamentu nustatomos išsamios taisyklės, susijusios su:

1. įvairiomis pilotų licencijų kategorijomis, licencijų ir pažymėjimų išdavimo, atnaujinimo, apribojimo, panaikinimo ar galiojimo sustabdymo sąlygomis, licencijų ir pažymėjimų turėtojų teisėmis ir įsipareigojimais, galiojančių nacionalinių pilotų licencijų ir nacionalinių skraidančiųjų inžinierių licencijų keitimo pilotų licencijomis sąlygomis bei trečiųjų šalių išduotų licencijų pripažinimo sąlygomis;
2. asmenų, kurie atsakingi už mokomuosius skrydžius arba skrydžius treniruokliais, arba už pilotų įgūdžių vertinimą, sertifikavimu;
3. skirtingais pilotų sveikatos pažymėjimais, sveikatos pažymėjimų išdavimo, atnaujinimo, pakeitimo, apribojimo, panaikinimo ar galiojimo sustabdymo sąlygomis, sveikatos pažymėjimų turėtojų teisėmis ir įsipareigojimais bei

nacionalinių sveikatos pažymėjimų keitimo visuotinai pripažįstamais sveikatos pažymėjimais sąlygomis;

4. aviacijos medicinos gydytojų sertifikavimu ir sąlygomis, kuriomis bendrosios praktikos gydytojai gali veikti kaip aviacijos medicinos gydytojai;
5. periodiškai atliekamu su aviacija susijusiu keleivių salono įgulos narių sveikatos vertinimu ir už šį vertinimą atsakingų asmenų kvalifikacija.“

2. 2 straipsnio 4 ir 5 punktai pakeičiami taip:

- „4. Jungtinius aviacijos reikalavimus atitinkanti licencija arba sveikatos pažymėjimas – tai piloto licencija ir kartu suteikiami licencijos kategorija, pažymėjimai, leidimai ir (arba) kvalifikacijos arba sveikatos pažymėjimas, kuriuos, vadovaudamasi nacionaliniais teisės aktais, parengtais pagal JAR, ir procedūras, išdavė arba pripažino atitinkamus JAR įgyvendinusi valstybė narė ir kurių atitiktį tokiems JAR JAA sistemoje rekomenduojama pripažinti pagal abipusio pripažinimo procedūrą;
6. JAR neatitinkanti licencija arba sveikatos pažymėjimas – tai piloto licencija arba sveikatos pažymėjimas, kuriuos, vadovaudamasi nacionaliniais teisės aktais, išdavė arba pripažino valstybė narė ir kurių atitikties atitinkamiems JAR nerekomenduojama pripažinti pagal abipusio pripažinimo procedūrą;“

3. 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„3 straipsnis

Piloto licencijos ir sveikatos pažymėjimo išdavimas

Nepažeisdami 7 straipsnio, Reglamento (EB) Nr. 216/2008 4 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose ir 4 straipsnio 5 dalyje nurodytų orlaivių pilotai laikosi I ir IV prieduose nustatytų techninių reikalavimų ir administracinių procedūrų.“

4. Įterpiami šie straipsniai:

„4a straipsnis

Galiojantys nacionaliniai pilotų sveikatos pažymėjimai

1. JAR atitinkantys pilotų sveikatos pažymėjimai ir aviacijos medicinos gydytojų patvirtinimai, kuriuos valstybė narė išdavė arba pripažino prieš pradėdama taikyti šį reglamentą, laikomi išduotais pagal šio reglamento nuostatas.
2. JAR neatitinkantys pilotų sveikatos pažymėjimai ir aviacijos medicinos gydytojų patvirtinimai, kuriuos valstybė narė išdavė prieš pradėdama taikyti šį reglamentą, galioja iki kito jų pakartotinio galiojimo patvirtinimo datos, bet ne ilgiau kaip 5 metus nuo šio reglamento taikymo pradžios pagal tai, kas įvyks pirmiau.
3. Pakartotinis 2 punkte nurodytų pažymėjimų galiojimo patvirtinimas neprieštarauja MED. dalies nuostatomis.

9a straipsnis

Keleivių salono įgula

1. Reglamento (EB) Nr. 216/2008 4 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytų orlaivių keleivių salonų įgulos nariai laikosi IV priede nustatytų techninių reikalavimų ir administracinių procedūrų.
2. Keleivių salonų įgulos narių sveikatos patikrinimų arba vertinimų, kurių tikslas – nustatyti jų sveikatos būklės tinkamumą vykdyti savo pareigas pagal ES nustatytus veiklos reikalavimus EU-OPS arba taikytinus nacionalinius reikalavimus, galiojančius šio reglamento taikymo dieną, rezultatai galioja iki pasibaigiant terminui:
  - a) kurį kompetentinga institucija nustato atsižvelgdama į EU-OPS; arba
  - b) kuris numatytas MED.D.005 atsižvelgiant į tai, kas įvyks pirmiau, ir skaičiuojant nuo paskutinio sveikatos patikrinimo arba vertinimo datos.“
5. Įterpiamas šio reglamento priede pateikiamas naujas IV priedas.

2 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.
Jis taikomas nuo 2012 m. balandžio 8 d.
2. Nukrypdamos nuo 1 dalies, valstybės narės gali nuspręsti netaikyti IV priedo D skyriaus nuostatų (keleivių salono įgulos narių sveikatos būklės tinkamumas) (2 metus nuo šio reglamento taikymo pradžios).
3. Pasinaudojusi 2 dalies nuostatomis, valstybė narė praneša apie tai Komisijai ir agentūrai. Šiame pranešime aprašomas tokios leidžiančios nukrypti nuostatos taikymo pagrindimas bei įgyvendinimo programa, kurioje numatyti veiksmai ir su jais susijęs tvarkaraštis.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje XXXX.

Komisijos vardu
[...]
Komisijos narys

IGYVENDINIMO REGLAMENTO
IV PRIEDAS
MED. DALIS

A SKYRIUS

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1 dalis

Bendrosios nuostatos

MED.A.001 Kompetentinga institucija

Šioje dalyje:

- a) aviacijos medicinos centrams (AeMC) kompetentinga institucija – tai:
  - 1) valstybės narės, kurioje yra pagrindinė AeMC veiklos vieta, paskirta institucija;
  - 2) agentūra, jeigu AeMC yra trečiojoje šalyje;
- b) aviacijos medicinos gydytojams (AME) kompetentinga institucija – tai:
  - 1) valstybės narės, kurioje yra pagrindinė aviacijos medicinos gydytojų veiklos vieta, paskirta institucija;
  - 2) valstybės narės, į kurią kreipiamasi dėl pažymėjimo išdavimo, paskirta institucija, jeigu pagrindinė AME veiklos vieta yra trečiojoje šalyje;
- c) bendrosios praktikos gydytojams (GMP) kompetentinga institucija – tai valstybės narės, kurioje BPG deklaruoja savo veiklą, paskirta institucija;
- d) profesinės sveikatos priežiūros specialistams (OHMP), kurie vertina keleivių salono įgulos narių sveikatos būklės tinkamumą, kompetentinga institucija – tai valstybės narės, kurioje įsikūręs keleivių salono įgulos narys, paskirta institucija.

MED.A.005 Taikymo sritis

Šioje dalyje nustatyti reikalavimai, susiję su:

- a) sveikatos pažymėjimo, suteikiančio galimybę naudotis piloto licencijos arba piloto mokinio teisėmis, išdavimu, galiojimu, atnaujinimu ir pratęsimu;
- b) keleivių salono įgulos narių sveikatos būklės tinkamumu;
- c) aviacijos medicinos gydytojų sertifikavimu;
- d) bendrosios praktikos gydytojų ir profesinės sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacija.

MED.A.010 Apibrėžtys

Šioje dalyje vartojamų terminų apibrėžtys:

- „akredituota medicininė išvada“ – išvada, kurią, remdamiesi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, padaro vienas arba keli licencijas išduodančiai institucijai

priimtini medicinos ekspertai, kurie prireikus tam tikrais atvejais konsultuojasi su skrydžių vykdymo ar kitais ekspertais;

- „vertinimas“ – išvada apie asmens sveikatos būklės tinkamumą, grindžiama asmens ligos istorijos vertinimu ir (arba) su aviacija susijusiais sveikatos patikrinimais, kaip reikalaujama pagal šios dalies nuostatas, ir prireikus – tolesniais patikrinimais ir (arba) medicininiais tyrimais, pvz., elektrokardiograma (EKG), kraujo spaudimo matavimu, kraujo tyrimais, rentgenograma ir kt.;
- „spalvų suvokimas“ – pareiškėjo gebėjimas lengvai skirti aviacijos srityje naudojamas spalvas ir teisingai atpažinti aviacinių žiburių spalvas;
- „akių specialistas“ – oftalmologas arba akių priežiūros specialistas, kuris turi optometrinių kvalifikaciją ir tinkamą išsilavinimą, kad galėtų atpažinti patologijas;
- „tyrimas“ – įtariamos pareiškėjo patologijos vertinimas atliekant patikrinimus ir tyrimus siekiant nustatyti, ar pareiškėjas serga tam tikra liga;
- „licencijas išduodanti institucija“ – kompetentinga valstybės narės institucija, kuri išdavė licenciją arba į kurią asmuo kreipiasi dėl licencijos išdavimo, arba, jeigu asmuo dar nesikreipė dėl licencijos išdavimo, šioje dalyje nurodyta kompetentinga institucija;
- „apribojimas“ – pažymėjime, licencijoje arba keleivių salono įgulos nario sveikatos ekspertizės išvadoje pažymėta sąlyga, kurios reikia laikytis naudojantis licencija arba keleivių salono įgulos nario liudijimu suteiktomis teisėmis;
- „refrakcijos yda“ – standartiniais metodais apskaičiuojamas, dioptrijomis matuojamas didžiausio ametropijos laipsnio emetropijos nukrypimas.

MED.A.015 Duomenų apie sveikatos būklę konfidencialumas

Visi asmenys, atliekantys sveikatos patikrinimą, vertinimą ir dalyvaujantys sertifikavimo veikloje užtikrina, kad visada būtų paisoma duomenų apie sveikatos būklę konfidencialumo.

MED.A.020 Sveikatos būklės blogėjimas

- a) Licencijos turėtojai niekada nesinaudoja licencija ir su ja susijusiais priedais ar pažymėjimais jiems suteiktomis teisėmis, jeigu:
  - 1) žino, kad jų sveikatos būklė blogėja ir dėl to jie negali saugiai naudotis tomis teisėmis;
  - 2) vartoja arba naudoja pagal receptą arba be recepto įsigytą vaistą, kuris gali kelti pašalinį poveikį ir dėl to būtų nesaugu naudotis atitinkama licencija suteiktomis teisėmis;
  - 3) jiems taikomas gydymas, chirurginis gydymas ar kitos procedūros, kurios gali kelti pavojų skrydžio saugai.
- b) Be to, licencijos turėtojai turi nedelsdami kreiptis į aviacijos medicinos specialistus, jeigu:
  - 1) jiems buvo atlikta operacija arba invazinė procedūra;
  - 2) pradėjo nuolat vartoti kokį nors vaistą;
  - 3) sunkiai susižalojo ir dėl to nepajėgia vykdyti skrydžio įgulos nario funkcijų;
  - 4) serga sunkia ilga, dėl kurios nepajėgia vykdyti skrydžio įgulos nario funkcijų;
  - 5) pastoję;

- 6) pateko į ligoninę arba medicinos kliniką;
  - 7) jiems pirmą kartą prireikia korekcinių lęšių.
- c) Tokiais atvejais:
- 1) 1 ir 2 klasių sveikatos pažymėjimų turėtojai konsultuojasi su AeMC arba AME. AeMC arba AME vertina licencijos turėtojų sveikatos būklės tinkamumą ir nusprendžia, ar jų sveikatos būklė tinkama, kad jie galėtų toliau naudotis savo teisėmis;
  - 2) lengvųjų orlaivių piloto licencijos (LAPL) sveikatos pažymėjimų turėtojai konsultuojasi su AeMC ar AME arba GMP, kuris pasirašė sveikatos pažymėjimą. AeMC, AME arba GMP vertina licencijos turėtojų sveikatos būklės tinkamumą ir nusprendžia, ar jų sveikatos būklė tinkama, kad jie galėtų toliau naudotis savo teisėmis.
- d) Keleivių salono įgulos nariai nevykdo pareigų orlaivyje ir, kai taikoma, nesinaudoja keleivių salono įgulos nario liudijimu suteiktomis teisėmis, jeigu žino, kad jų sveikatos būklė prastėja, ir jeigu dėl to jie gali nesaugiai vykdyti savo pareigas ir išsipareigojimus.
- e) Be to, jeigu keleivių salono įgulos narių sveikatos būklė tokia, kokia nurodyta b punkto 1–5 papunkčiuose, jie nedelsdami konsultuojasi su AME, AeMC arba OHMP. AME, AeMC arba OHMP vertina keleivių salono įgulos narių sveikatos būklės tinkamumą ir nusprendžia, ar jų sveikatos būklė tinkama, kad jie galėtų toliau vykdyti su skrydžio sauga susijusias savo pareigas.

MED.A.025 AeMC, AME, GMP ir OHMP prievolės

- a) Atlikdamas sveikatos patikrinimus ir vertinimus, AeMC, AME, GMP ir OHMP:
  - 1) užtikrina, kad asmuo būtų informuojamas jam suprantama kalba;
  - 2) informuoja asmenį apie padarinius pateikus neišsamią, netikslią ar klaidingą informaciją apie savo ligos istoriją.
- b) AeMC, AME, GMP ir OHMP, užbaigę aviacijos medicinos ekspertizę ir ją įvertinę:
  - 1) konsultuoja asmenį, nepaisant to, ar jo sveikatos būklė tinkama, ar ne, ar jis buvo siųstas į licencijas išduodančią instituciją, AeMC arba pas AME;
  - 2) informuoja asmenį apie apribojimus, dėl kurių gali būti apribojama galimybė mokytis atlikti skrydį arba naudotis licencija ar keleivių salono įgulos nario liudijimu suteiktomis teisėmis;
  - 3) jeigu asmens sveikatos būklė įvertinta kaip netinkama, informuoja jį apie teisę apskųsti sprendimą; ir
  - 4) jeigu tai yra pilotas, licencijas išduodančiai institucijai nedelsdamas pateikia pasirašytą arba elektroniniu būdu patvirtintą išsamią ataskaitą, kurioje nurodomi vertinimo rezultatai, ir sveikatos pažymėjimo kopiją.
- c) AeMCs, AMEs, GMPs ir OHMP, vadovaudamiesi nacionaliniais teisės aktais, saugo pagal šios dalies nuostatas atliktų sveikatos patikrinimų ir vertinimų bei jų rezultatų duomenų įrašus.
- d) Prireikus priežiūros veiklos tikslais AeMCs, AMEs ir GMP kompetentingos institucijos sveikatos vertintojui pateikia visus su aviacijos medicina susijusius duomenų įrašus ir ataskaitas bei kitą atitinkamą informaciją.

2 dalis

Su sveikatos pažymėjimais susiję reikalavimai

MED.A.030 Sveikatos pažymėjimai

- a) Pilotas mokinys gali skristi savarankiškai tik turėdamas sveikatos pažymėjimą, kurio reikia atitinkamai licencijai gauti.
- b) Asmenys, teikiantys paraišką LAPL licencijai gauti, turi turėti bent LAPL sveikatos pažymėjimą.
- c) Asmenys, teikiantys paraišką piloto mėgėjo licencijai (PPL), sklandytuvo piloto licencijai (SPL) arba laisvojo aerostato piloto licencijai (BPL) gauti, ir jų turėtojai turi turėti ne mažesnės kaip 2 klasės sveikatos pažymėjimą.
- d) Asmenys, teikiantys paraišką PPL arba BPL gauti, ir jų turėtojai, kurie dalyvauja komerciniuose sklandytuvų arba laisvųjų aerostatų skrydžiuose, turi turėti ne mažesnės kaip 2 klasės sveikatos pažymėjimą.
- e) Jeigu be PPL arba LAPL reikalinga ir naktinių skrydžių kvalifikacija, licencijos turėtojas turi matyti spalvas.
- f) Asmenys, teikiantys paraišką komercinės aviacijos piloto licencijai (CPL), daugiapilotės įgulos piloto licencijai (MPL) arba oro transporto piloto licencijai (ATPL) gauti, ir jų turėtojai turi turėti 1 klasės sveikatos pažymėjimą.
- g) Jeigu be PPL reikalinga ir skrydžių pagal prietaisus kvalifikacija, 1 klasės sveikatos pažymėjimo turėtojams nustatyta periodiškumu pagal nustatytus standartus atliekami grynojo tono audiometriniai tyrimai.
- h) Licencijos turėtojas gali turėti ne daugiau kaip vieną pagal šios dalies nuostatas išduotą sveikatos pažymėjimą.

MED.A.035 Paraiškos sveikatos pažymėjimui gauti teikimas

- a) Paraiškos sveikatos pažymėjimui gauti atitinka kompetentingos institucijos nustatytą formą.
- b) Asmenys, teikiantys paraišką sveikatos pažymėjimui gauti, AeMC, AME arba GMP pateikia:
  - 1) tapatybę patvirtinantį dokumentą;
  - 2) pasirašytą pareiškimą, kuriame:
    - i) pateikiami su ligos istorija susiję medicininiai faktai;
    - ii) nurodoma, ar anksčiau buvo atliktas patikrinimas sveikatos pažymėjimui gauti, ir, jeigu taip, kas šį patikrinimą atliko ir kokie buvo jo rezultatai;
    - iii) nurodoma, ar jų sveikatos būklė buvo įvertinta kaip netinkama, jų sveikatos pažymėjimas buvo panaikintas ar buvo sustabdytas jo galiojimas.
- c) Teikdami paraišką sveikatos pažymėjimui atnaujinti arba pratęsti, prieš atitinkamus patikrinimus pareiškėjai AeMC, AME arba GMP pateikia turimą sveikatos pažymėjimą.

MED.A.040 Sveikatos pažymėjimų išdavimas, atnaujinimas ir pratęsimas

- a) Sveikatos pažymėjimas išduodamas, atnaujinamas arba pratęsimas, tik užbaigus reikiamus sveikatos patikrinimus ir įvertinus sveikatos būklės tinkamumą.
- b) *Pirminių sveikatos pažymėjimų išdavimas*
  - 1) 1 klasės sveikatos pažymėjimus išduoda AeMC.
  - 2) 2 klasės sveikatos pažymėjimus išduoda AeMC arba AME.
  - 3) LAPL sveikatos pažymėjimus išduoda AeMC ar AME, arba GMP, jeigu tokia galimybė numatyta licencijas išduodančiai institucijai taikomuose nacionaliniuose teisės aktuose.
- c) *Sveikatos pažymėjimų atnaujinimas ir pratęsimas*
  - 1) 1 ir 2 klasių sveikatos pažymėjimus atnaujina arba jų galiojimą pratęsia AeMC arba AME.
  - 2) LAPL sveikatos pažymėjimus atnaujina arba jų galiojimą pratęsia AeMC, AME arba GMP, jeigu tokia galimybė numatyta licencijas išduodančiai institucijai taikomuose nacionaliniuose teisės aktuose.
- d) AeMC, AME or arba GMP sveikatos pažymėjimą išduoda, atnaujina arba jo galiojimą pratęsia, tik jeigu:
  - 1) pareiškėjas pateikė išsamią ligos istoriją ir pareiškėjo gydytojo arba medicinos specialistų atliktų sveikatos patikrinimų ir tyrimų rezultatus, jeigu jų reikalavo AeMC, AME ar GMP;
  - 2) AeMC, AME ar GMP atliko su aviacija susijusį sveikatos vertinimą, remdamiesi sveikatos patikrinimais ir tyrimais, kurių reikia atitinkamam sveikatos pažymėjimui gauti, siekdami įsitikinti, kad pareiškėjas atitinka visus šioje dalyje nurodytus reikalavimus;
  - 3) AME, AeMC arba licencijas išduodanti institucija (jeigu pareiškėjas buvo siųstas į licencijas išduodančią instituciją), esant klinikinių indikacijų, gali paprašyti pareiškėjo atlikti papildomus sveikatos patikrinimus ir tyrimus.
- e) Licencijas išduodanti institucija gali išduoti arba pakartotinai išduoti sveikatos pažymėjimą, jeigu:
  - 1) pareiškėjas buvo siųstas į licencijas išduodančią instituciją;
  - 2) licencijas išduodanti institucija nustatė, kad būtina pakoreguoti pažymėjime nurodytą informaciją.

MED.A.045 Sveikatos pažymėjimų galiojimas, atnaujinimas ir pratęsimas

- a) *Galiojimas*
  - 1) 1 klasės sveikatos pažymėjimai galioja 12 mėnesių.
  - 2) 1 klasės sveikatos pažymėjimų galiojimo laikotarpis sutrumpinamas iki 6 mėnesių tiems licencijų turėtojams:
    - i) kurie dalyvauja vienpiločiuose komerciniuose skrydžiuose, kuriais vežami keleiviai, ir kuriems suėjo 40 metų;
    - ii) kuriems suėjo 60 metų.

- 3) 2 klasės sveikatos pažymėjimai galioja:
  - i) 60 mėnesių, kol licencijos turėtojui sueina 40 metų. Kai licencijos turėtojui sueina 42 metai, iki sueinant 40 metų išduotas sveikatos pažymėjimas nebegalioja;
  - ii) 24 mėnesius, kai licencijos turėtojui yra nuo 40 iki 50 metų. Kai licencijos turėtojui sueina 51 metai, iki sueinant 50 metų išduotas sveikatos pažymėjimas nebegalioja; ir
  - iii) 12 mėnesių, jeigu licencijos turėtojui daugiau kaip 50 metų.
- 4) LAPL sveikatos pažymėjimai galioja:
  - i) 60 mėnesių, kol licencijos turėtojui sueina 40 metų. Kai licencijos turėtojui sueina 42 metai, iki sueinant 40 metų išduotas sveikatos pažymėjimas nebegalioja;
  - ii) 24 mėnesius, jeigu licencijos turėtojui daugiau kaip 40 metų.
- 5) Sveikatos pažymėjimo, įskaitant su juo susijusį patikrinimą arba specialų tyrimą, galiojimo terminas:
  - i) nustatomas pagal pareiškėjo amžių tą dieną, kai buvo atliekamas sveikatos patikrinimas; ir
  - ii) skaičiuojamas nuo sveikatos patikrinimo datos, jeigu sveikatos pažymėjimas išduodamas pirmą kartą arba jis pratęsiamas, ir nuo ankstesnio sveikatos pažymėjimo galiojimo termino pabaigos, jeigu atnaujinamas jo galiojimas.

b) *Atnaujinimas*

Patikrinimus siekiant atnaujinti sveikatos pažymėjimo galiojimą galima pradėti likus ne daugiau kaip 45 dienoms iki sveikatos pažymėjimo galiojimo termino pabaigos.

c) *Pratęsimas*

- 1) Jeigu sveikatos pažymėjimo turėtojas neatitinka b punkto reikalavimų, reikalaujama atlikti patikrinimą sveikatos pažymėjimui pratęsti.
- 2) Jeigu tai yra 1 ir 2 klasių sveikatos pažymėjimai:
  - i) jei sveikatos pažymėjimo galiojimo terminas baigėsi daugiau kaip prieš 2 metus, AeMC arba AME atlieka patikrinimą sveikatos pažymėjimui atnaujinti, tik įvertinęs su aviacija susijusius pareiškėjo medicinos dokumentus;
  - ii) jei sveikatos pažymėjimo galiojimo terminas baigėsi daugiau kaip prieš 5 metus, išduodant pirminį sveikatos pažymėjimą taikomi patikrinimo reikalavimai, ir vertinimas atliekamas pagal galiojimo pratęsimo reikalavimus.
- 3) Jeigu tai yra LAPL sveikatos pažymėjimai, AeMC, AME arba GMP vertina pareiškėjo ligos istoriją ir atlieka su aviacija susijusį sveikatos patikrinimą, vadovaudamasis MED.B.095 nuostatomis.

MED.A.050 Pareiškėjo siuntimas į kitą instituciją

- a) Jeigu asmuo, pateikęs paraišką 1 arba 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, siunčiamas į licencijas išduodančią instituciją pagal MED. B.001 nuostatas, AeMC arba AME perduoda atitinkamus medicinos dokumentus licencijas išduodančiai institucijai.

- b) Jeigu asmuo, pateikęs paraišką LAPL sveikatos pažymėjimui gauti, siunčiamas pas AME arba į AeMC pagal MED.B.001 nuostatas, GMP perduoda atitinkamus medicinos dokumentus AeMC arba AME.

B SKYRIUS

PILOTŲ SVEIKATOS PAŽYMĖJIMŲ REIKALAVIMAI

1 dalis

Bendrosios nuostatos

MED.B.001 Sveikatos pažymėjimų apribojimai

- a) *1 ir 2 klasių sveikatos pažymėjimų apribojimai*
- 1) Jeigu pareiškėjas nevisiškai atitinka reikalavimus atitinkamos klasės sveikatos pažymėjimui gauti, tačiau manoma, kad pavojaus skrydžio saugai nekils, AeMC arba AME:
    - i) jei tai yra asmenys, pateikę paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, sprendimą dėl pareiškėjo tinkamumo perduoda svarstyti licencijas išduodančiai institucijai, kaip nurodyta B skyriuje;
    - ii) tais atvejais, kai B skyriuje nenumatyta galimybės perduoti sprendimą svarstyti licencijas išduodančiai institucijai, vertina, ar pareiškėjas gali saugiai vykdyti savo pareigas, laikydamasis vieno ar daugiau sveikatos pažymėjime nurodytų apribojimų, ir prireikus išduoda sveikatos pažymėjimą su apribojimu (-ais);
    - iii) jei tai yra asmenys, pateikę paraišką 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, vertina, ar pareiškėjas gali saugiai vykdyti savo pareigas, laikydamasis vieno ar daugiau sveikatos pažymėjime nurodytų apribojimų bei prireikus konsultuojasi su licencijas išduodančia institucija ir išduoda sveikatos pažymėjimą su apribojimu (-ais);
    - iv) AeMC arba AME gali atnaujinti sveikatos pažymėjimą su tokiu pat apribojimu arba pratęsti jo galiojimą, nesiųsdamas pareiškėjo į licencijas išduodančią instituciją.
- b) *LAPL sveikatos pažymėjimų apribojimai*
- 1) Jeigu GMP, tinkamai apsvaustęs pareiškėjo ligos istoriją, padaro išvadą, kad pareiškėjas nevisiškai atitinka sveikatos būklės tinkamumo reikalavimus, GMP siunčia pareiškėją į AeMC arba pas AME, išskyrus tuos atvejus, kai reikalingas tik apribojimas dėl korekcinų lęšių nešiojimo.
  - 2) Jei asmuo, pateikęs paraišką LAPL sveikatos pažymėjimui gauti, buvo siųstas į AeMC arba pas AME, AeMC arba AME deramai atsižvelgia į MED.B.095 nuostatas, vertina, ar pareiškėjas gali saugiai vykdyti savo pareigas, laikydamasis vieno ar daugiau sveikatos pažymėjime nurodytų apribojimų, ir prireikus išduoda sveikatos pažymėjimą su apribojimu (-ais). AeMC arba AME visada apsvausto, ar nereikėtų apriboti piloto teisės skraidinti keleivius (nustatyti keleivių vežimo apribojimą (OPL)).
  - 3) GMP gali atnaujinti LAPL sveikatos pažymėjimą su tokiu pat apribojimu arba atnaujinti jo galiojimą, nesiųsdamas pareiškėjo į AeMC ar pas AME.
- c) Vertinant apribojimo būtinumą, visų pirma atsižvelgiama:

- 1) į tai, ar akredituotoje medicininėje išvadoje nurodyta, kad, jeigu esant ypatingu aplinkybių pareiškėjas nesilaikytų kurio nors kiekybinio ar kito reikalavimo, jam naudojantis licencija suteiktomis teisėmis, tai neturėtų kelti pavojaus skrydžio saugai;
  - 2) į su skrydžiu, kuris bus atliekamas, susijusius pareiškėjo gebėjimus, įgūdžius ir patirtį.
- d) *Veiklos apribojimų kodeksai*
- 1) Su daugiapilotės įgulos veikla susijęs apribojimas (OML – taikomas išduodant tik 1 klasės sveikatos pažymėjimą)
    - i) Jeigu CPL, ATPL ar MPL turėtojas nevisiškai atitinka reikalavimus 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti ir siunčiamas į licencijas išduodančią instituciją, licencijas išduodanti institucija vertina, ar jam galima išduoti sveikatos pažymėjimą su OML, kuris galiotų tik tuo atveju, jei pareiškėjas vykdytų kvalifikuoto antrojo piloto pareigas arba vykdytų skrydį kartu su kvalifikuotu antruoju pilotu.
    - ii) Sveikatos pažymėjimo su OML turėtojai, atlikdami daugiapiločius skrydžius, orlaivį valdo tik tuo atveju, jei kitas pilotas turi tinkamą kvalifikaciją atitinkamos rūšies orlaiviui valdyti, jam netaikomas OML ir dar nesuėję 60 metų.
    - iii) Išduodant 1 klasės sveikatos pažymėjimus taikomą OML nustato ir panaikina tik licencijas išduodanti institucija.
  - 2) Su saugos pilotu susijęs apribojimas (OSL – taikomas išduodant tik 2 klasės sveikatos pažymėjimą ir LAPL)
    - i) Sveikatos pažymėjimo su OSL turėtojai orlaivį valdo tik tuo atveju, jei kitas pilotas turi tinkamą kvalifikaciją įgulos vado pareigoms atitinkamos klasės ar rūšies orlaivyje vykdyti, orlaivyje yra sudvejintas valdymas ir kitas pilotas užima vietą prie vairų.
    - ii) Išduodant 2 klasės sveikatos pažymėjimus taikomą OSL nustato arba panaikina AeMC arba AME, tik pasikonsultavęs su licencijas išduodančia institucija.
  - 3) Keleivių vežimo apribojimas (OPL – taikomas išduodant tik 2 klasės sveikatos pažymėjimą ir LAPL)
    - i) Sveikatos pažymėjimo su OPL turėtojas orlaivį valdo tik tuo atveju, jei jame nėra keleivių.
- e) Sveikatos pažymėjimo turėtojui gali būti nustatytas bet koks kitas apribojimas, jeigu to reikia skrydžio saugai užtikrinti.
- f) Bet kokį sveikatos pažymėjimo turėtojui nustatytą apribojimą reikia nurodyti sveikatos pažymėjime.

2 dalis

1 ir 2 klasės sveikatos pažymėjimų medicininiai reikalavimai

MED.B.005 Bendrosios nuostatos

- a) Asmenys, teikiantys paraišką sveikatos pažymėjimui gauti, negali turėti sveikatos funkcinių sutrikimų, galinčių trukdyti saugiai naudotis atitinkama licencija suteiktomis teisėmis, ir:
- 1) neturi įgimtų ar įgytų anomalijų;
  - 2) neserga aktyviomis, latentinėmis, ūmiomis ar lėtinėmis ligomis ir neturi negalių;
  - 3) neturi žaizdų, sužalojimų arba operacijos padarinių;
  - 4) jiems nepasireiškia pagal receptą arba be recepto įsigyto vartojamo terapinio, diagnostinio arba profilaktinio vaisto poveikis ar šalutinis poveikis.

MED.B.010 Širdies ir kraujagyslių sistema

a) *Tyrimas*

- 1) Standartinė 12 derivacijų EKG ramybės būsenoje atliekama ir jos aprašymas rengiamas esant klinikinių indikacijų, kai reikia gauti:
  - i) 1 klasės sveikatos pažymėjimą pirmą kartą ir vėliau kas 5 metus, kol pareiškėjui sueis 30 metų; kas 2 metus, kol pareiškėjui sueis 40 metų; kasmet, kol pareiškėjui sueis 50 metų ir vėliau kiekvieną kartą pratęsiant ar atnaujinant sveikatos pažymėjimo galiojimą;
  - ii) 2 klasės sveikatos pažymėjimą pirmą kartą ir vėliau kai pareiškėjui sueina 40 metų ir po 50 metų kas 2 metus.
- 2) Esant klinikinių indikacijų, reikalaujama atlikti išplėstinį širdies ir kraujagyslių sistemos veiklos vertinimą.
- 3) 1 klasės sveikatos pažymėjimui išduoti atliekamas išplėstinis širdies ir kraujagyslių sistemos veiklos vertinimas per patikrinimą pirmąjį kartą pratęsiant ar atnaujinant sveikatos pažymėjimo galiojimą po to, kai pareiškėjui sueina 65 metai, ir vėliau kas 4 metus.
- 4) 1 klasės sveikatos pažymėjimui išduoti lipidų, įskaitant cholesterolį, kiekį kraujo serume reikalaujama iširti atliekant patikrinimą pirmam sveikatos pažymėjimui gauti ir per pirmąjį patikrinimą po to, kai pareiškėjui sueina 40 metų.

b) *Širdies ir kraujagyslių sistema. Bendrosios nuostatos*

- 1) Pareiškėjai neturi sirgti širdies ir kraujagyslių sistemos sutrikimais, galinčiais trukdyti saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.
- 2) Asmenų, pateikusių paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama, jeigu pareiškėjui:
  - i) nustatyta krūtinės arba antinksčio arterijos (pilvo aortos) aneurizma (iki operacijos arba po jos);
  - ii) nustatyta reikšminga širdies vožtuvo funkcinė anomalija;
  - iii) persodinta širdis arba širdis ir plaučiai.
- 3) Asmenys, pateikę paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, siunčiami į licencijas išduodančią instituciją, jeigu jiems anksčiau buvo nustatyta arba šiuo metu diagnozuota:
  - i) periferinių arterijų liga (prieš operaciją arba po jos);

- ii) pilvo aortos aneurizma (prieš operaciją arba po jos);
  - iii) funkcinio požiūriu nereikšmingos širdies vožtuvų anomalijos;
  - iv) atlikta širdies vožtuvo operacija;
  - v) širdiplėvės, miokardo arba endokardo anomalija;
  - vi) įgimta širdies anomalija (prieš korekcinę operaciją arba po jos);
  - vii) pasikartojanti vazovagalinė sinkopė;
  - viii) arterijų arba venų trombozė;
  - ix) plaučių embolija;
  - x) skirtas sisteminės antikoagulantų terapijos gydymas dėl širdies ir kraujagyslių sistemos ligos.
- 4) Prieš vertinant asmenų, siekiančių gauti 2 klasės sveikatos pažymėjimą, kuriems diagnozuotos 2 ir 3 papunkčiuose nurodytos ligos, sveikatos tinkamumą, jų būklę vertina kardiologas, pasikonsultavęs su licencijas išduodančia institucija.
- c) *Kraujo spaudimas*
- 1) Kraujo spaudimas matuojamas kiekvieno patikrinimo metu.
  - 2) Pareiškėjo kraujo spaudimas atitinka normos ribas.
  - 3) Paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikusių asmenų sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama, jei:
    - i) nustatyta simptominė hipotenzija; arba
    - ii) sistolinis kraujo spaudimas atliekant patikrinimą nuolat viršija 160 mmHg ir (arba) diastolinis kraujo spaudimas viršija 95 mmHg (taikant gydymą arba jo netaikant).
  - 4) Pradėjus vartoti vaistus kraujo spaudimui kontroliuoti, reikalaujama laikinai sustabdyti sveikatos pažymėjimo galiojimą, kad būtų įsitikinta, jog vaisto šalutinis poveikis nėra reikšmingas pareiškėjui.
- d) *Vainikinių arterijų liga*
- 1) Paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikę asmenys siunčiami į licencijas išduodančią instituciją ir prieš vertinant jų tinkamumą atliekamas kardiologinis būklės vertinimas siekiant įsitikinti, kad nėra miokardo išemijos, jei buvo:
    - i) įtariama miokardo išemija;
    - ii) nustatyta besimptomė lengvos formos vainikinių arterijų liga, kurios nereikia gydyti vaistais nuo krūtinės anginos;
  - 2) Prieš vertinant paraišką 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikusių asmenų, kurie serga 1 papunktyje nurodytomis ligomis, tinkamumą, atliekamas kardiologinis būklės vertinimas.
  - 3) Pareiškėjų sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama, jei jiems nustatyta:
    - i) miokardo išemija;
    - ii) simptominė vainikinių arterijų liga;
    - iii) vaistais kontroliuojamos vainikinių arterijų ligos simptomai.

- 4) Asmenų, pateikusių paraišką pirminiam 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama, jei jiems anksčiau buvo nustatyta arba šiuo metu diagnozuota:
  - i) miokardo išemija;
  - ii) miokardo infarktas;
  - iii) atlikta revaskuliarizacija dėl vainikinių arterijų ligos.
- 5) Prieš vertinant, pasikonsultavus su licencijas išduodančia institucija, asmenų, pateikusių paraišką 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, jei jiems po miokardo infarkto ar operacijos dėl vainikinių arterijų ligos nepasireiškia jokių simptomų, sveikatos tinkamumą, jų būklę kaip tinkamą turi įvertinti kardiologas. Asmenys, pateikę paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui atnaujinti, siunčiami į licencijas išduodančią instituciją.

e) *Širdies ritmo ir laidumo sutrikimai*

- 1) Asmenys, pateikę paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, siunčiami į licencijas išduodančią instituciją, jeigu jiems nustatyta reikšmingų širdies laidumo arba ritmo sutrikimų, įskaitant bent vieną iš šių sutrikimų:
  - i) prieširdžių ritmo sutrikimas, paroksizminis ar pastovus prieširdžių virpėjimas ir (arba) plazdėjimas ir asimptomės sinusinės pauzės;
  - ii) visiška kairiosios Hiso pluošto kojytės blokada;
  - iii) II tipo (*Mobitz*) atrioventrikulinė blokada;
  - iv) plačių ir (arba) siaurų QRS kompleksų tachikardija;
  - v) skilvelių priešlaikinis sujaudinimas;
  - vi) besimptomis QT intervalo pailgėjimas;
  - vii) Brugados sindromo požymiai elektrokardiogramoje.
- 2) Prieš vertinant, pasikonsultavus su licencijas išduodančia institucija, asmenų, pateikusių paraišką 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, jei jie serga 1 papunktyje nurodytomis ligomis, sveikatos tinkamumą, jų būklę kaip tinkamą turi įvertinti kardiologas.
- 3) Pareiškėjų sveikatos būklė gali būti įvertinta kaip tinkama, jeigu nėra kitų anomalijų ir kardiologas ją įvertina kaip tinkamą, nepaisant, kad anksčiau jiems buvo nustatyta:
  - i) dalinė Hiso pluošto kojytės blokada;
  - ii) visiška dešinėsios Hiso pluošto kojytės blokada;
  - iii) pastovus elektrinės širdies ašies nukrypimas į kairę;
  - iv) asimptomė sinusinė bradikardija;
  - v) asimptomė sinusinė tachikardija;
  - vi) asimptomiškai pavieniai vienodi supraventrikuliniai arba skilveliniai ektopiniai kompleksai;
  - vii) pirmo laipsnio atrioventrikulinė blokada;
  - viii) I tipo (*Mobitz*) atrioventrikulinė blokada;

- (4) Pareiškėjų sveikatos tinkamumas vertinamas tik, jei jų širdies ir kraujagyslių sistemos veikla įvertinta kaip tinkama, kai anksčiau jiems buvo:
- i) taikyta abliacinė terapija;
  - ii) įstatytas širdies stimulatorius;
- Tokie asmenys, pateikę paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, siunčiami į licencijas išduodančią instituciją. Asmenys, pateikę paraišką 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, vertinami pasikonsultavus su licencijas išduodančia institucija.
- (5) Pareiškėjų sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama, jeigu nustatyta:
- i) simptominė sinusinio prieširdžio liga;
  - ii) visiška atrioventrikulinė blokada;
  - iii) simptominis QT intervalo pailgėjimas;
  - iv) implantuotas automatinis defibriliatorius;
  - v) implantuotas širdies stimulatorius skilvelių tachikardijai gydyti.

MED.B.015 Kvėpavimo sistema

- a) Pareiškėjų, kuriems nustatyta reikšmingų plaučių veiklos sutrikimų, sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama. Pareiškėjo sveikatos būklės tinkamumą galima vertinti tinkamai atstačius plaučių veiklą.
- b) 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pareiškėjų plaučių veiklos tyrimus reikia padaryti pirminio patikrinimo metu ir esant klinikinių indikacijų.
- c) 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pareiškėjų plaučių veiklos tyrimus reikia padaryti esant klinikinių indikacijų.
- d) Pareiškėjų tinkamumas vertinamas tik ištyrus kvėpavimo sistemą ir gavus gerus tyrimo rezultatus, nepaisant, kad anksčiau buvo nustatyta arba šiuo metu diagnozuota:
  - 1) astma, kurią reikia gydyti;
  - 2) aktyvi kvėpavimo sistemos uždegiminė liga;
  - 3) aktyvi sorkoidozė;
  - 4) pneumotoraksas;
  - 5) miego apnėjos sindromas;
  - 6) didelė krūtinės ląstos operacija;
  - 7) pneumonektomija;

Tokių pareiškėjų, kuriems diagnozuotos 3 ir 5 papunkčiuose nurodytos ligos, sveikatos tinkamumas vertinamas tik, jei kardiologas sveikatos būklę įvertino kaip tinkamą.
- e) Su aviacija susijęs sveikatos vertinimas:
  - 1) paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikę pareiškėjai, kurie serga d punkte nurodytomis ligomis, siunčiami į licencijas išduodančią instituciją;
  - 2) paraišką 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikę pareiškėjai, kurie serga d punkte nurodytomis ligomis, vertinami pasikonsultavus su licencijas išduodančia institucija.

- f) Paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikusių asmenų, kuriems pašalintas visas plautis, sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama.

MED.B.020 Virškinimo sistema

- a) Pareiškėjai neturi sirgti funkcinėmis ar struktūrinėmis virškinimo trakto ar jo priklausinių ligomis, galinčiomis trukdyti saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.
- b) Pareiškėjų, kurie sirgo virškinimo trakto dalies arba jo priklausinių ligomis arba kuriems atliktos virškinimo trakto dalies arba jo priklausinių chirurginės operacijos, jų padariniai, ypač nepraeinamumas dėl susiaurėjimo arba kompresijos, negali trukdyti saugiai vykdyti skrydį, kitaip jų sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama.
- c) Pareiškėjai neturi turėti išvaržų, kurios gali sukelti veiksnų apribojimus sukeliančius simptomus.
- d) Pareiškėjų sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama, jei buvo nustatyta virškinimo trakto sutrikimų, įskaitant:
- 1) pasikartojantį dispepsinį sutrikimą, kurį reikia gydyti;
  - 2) pankreatitą;
  - 3) simptominę tulžies pūslės akmenligę;
  - 4) kuriems šiuo metu diagnozuota arba jie anksčiau sirgo lėtine uždegimine žarnų liga;
  - 5) kuriems atlikta virškinimo trakto dalies arba jo priklausinių operacija, įskaitant operaciją, per kurią vienas iš šių organų arba dalis jo buvo pašalinta arba buvo sukurtas jo aplinkkelis;

Tokio pareiškėjo tinkamumą galima vertinti užbaigus sėkmingą gydymą arba pareiškėjui visiškai pasveikus po operacijos ir jei jo virškinimo sistemos būklė įvertinama kaip tinkama.

- e) Su aviacija susijęs sveikatos vertinimas:
- 1) paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikę pareiškėjai, kuriems diagnozuotos 2, 4 ir 5 papunkčiuose nurodytos ligos, siunčiami į licencijas išduodančią instituciją;
  - 2) paraišką 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikusių pareiškėjų, kurie serga pankreatitu, tinkamumas nustatomas pasikonsultavus su licencijas išduodančia institucija.

MED.B.025 Medžiagų apykaita ir endokrininė sistema

- a) Pareiškėjai neturi turėti funkcinę ar struktūrinių medžiagų apykaitos, mitybos ar endokrininės sistemos sutrikimų, galinčių trukdyti saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.
- b) Pareiškėjų, turinčių medžiagų apykaitos, mitybos ar endokrininės sistemos sutrikimų, sveikatos būklė gali būti įvertinta kaip tinkama, jeigu patvirtinama, kad liga stabili, ir jei aviacijos medicinos gydytojai sveikatos būklę įvertina kaip tinkamą.
- c) *Cukrinis diabetas*

- 1) Cukriniu diabetu sergančių pareiškėjų, kuriems reikia vartoti insuliną, sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama.
  - 2) Cukriniu diabetu sergančių pareiškėjų, kuriems nereikia vartoti insulino, sveikatos būklė įvertinama kaip tinkama tik tuo atveju, jei galima įrodyti, kad pavyksta kontroliuoti cukraus kiekį kraujyje.
- d) Su aviacija susijęs sveikatos vertinimas:
- 1) paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikę asmenys, kuriems reikia vartoti ne insuliną, o kitus cukraus kiekį kraujyje kontroliuojančius vaistus, siunčiami į licencijas išduodančią instituciją;
  - 2) paraišką 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikusių asmenų, kuriems reikia vartoti ne insuliną, o kitus cukraus kiekį kraujyje kontroliuojančius vaistus, tinkamumas nustatomas pasikonsultavus su licencijas išduodančia institucija.

MED.B.030 Hematologija

- a) Pareiškėjai neturi sirgti hematologinėmis ligomis, galinčiomis trukdyti saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.
- b) Siekiant gauti 1 klasės sveikatos pažymėjimą hemoglobino kiekis tiriamas per kiekvieną patikrinimą.
- c) Pareiškėjų sveikatos būklė gali būti įvertinta kaip tinkama, jei aviacijos medicinos gydytojai sveikatos būklę įvertina kaip tinkamą, jiems sergant hematologine liga, pvz.:
  - 1) su krešėjimu, hemoragija arba tromboze susijusiu sutrikimu;
  - 2) lėtine leukemija.
- d) Aviacijos medicinos gydytojų įvertinimas:
  - 1) paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikę asmenys, sergantys c punkte nurodytomis ligomis, siunčiami į licencijas išduodančią instituciją;
  - 2) paraišką 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikusių asmenų, sergančių c punkte nurodytomis ligomis, tinkamumas nustatomas pasikonsultavus su licencijas išduodančia institucija.
- e) Asmenys, pateikę paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, siunčiami į licencijas išduodančią instituciją, jeigu jiems nustatomos šios hematologinės ligos:
  - 1) hemoglobino kiekio kraujyje nukrypimas nuo normos, įskaitant mažakraujystę, policitemiją arba hemoglobinopatiją ir kt.;
  - 2) reikšmingas limfmazgių padidėjimas;
  - 3) blužnies padidėjimas.

MED.B.035 Urogenitalinė sistema

- a) Pareiškėjai neturi sirgti funkcinėmis ar struktūrinėmis inkstų ar urogenitalinės sistemos ar jos priklausinių ligomis, galinčiomis trukdyti saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.
- b) Šlapimo analizė atliekama per kiekvieną su aviacija susijusį sveikatos patikrinimą. Šlapimo analizės rodikliai turi būti be patologinių nukrypimų nuo normos.

- c) Pareiškėjams, kurie sirgo inkstų arba šlapimtakių ligomis arba kuriems atliktos inkstų arba šlapimtakių chirurginės operacijos, jų padariniai, ypač nepraeinamumas dėl susiaurėjimo arba kompresijos, negali trukdyti saugiai vykdyti skrydį, kitaip jų sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama.
- d) Pareiškėjų sveikatos būklė gali būti įvertinta kaip tinkama, jeigu jų inkstų veikla ir (arba) urologinė būklė įvertinama kaip tinkama, kai jie turi urogenitalinės sistemos sutrikimų, pvz.:
  - 1) serga inkstų liga;
  - 2) serga šlapimtakių akmenlige arba anksčiau buvo nustatyta inkstų kolika.
- e) Pareiškėjų, kuriems atlikta didelė šlapimo organų sistemos operacija, per kurią buvo pašalintas visas organas ar organo dalis arba buvo sukurtas jo aplinkkelis, sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama, ir prieš vertinant pareiškėjo tinkamumą jam visiškai pasveikus atliekamas pakartotinis jo vertinimas. Jeigu tai yra paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikę asmenys, pakartotinį vertinimą atlieka licencijas išduodanti institucija.

MED.B.040 Infekcinė liga

- a) Pareiškėjams neturi būti anksčiau nustatyta ir remiantis klinikiniais tyrimais šiuo metu nediagnozuota infekcinių ligų, galinčių trukdyti saugiai naudotis atitinkama licencija suteiktomis teisėmis.
- b) ŽIV infekuotų pareiškėjų sveikatos būklė gali būti įvertinta kaip tinkama, jei ji kaip tinkama įvertinama su aviacija susijusio vertinimo metu. Paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikę asmenys siunčiami į licencijas išduodančią instituciją.

MED.B.045 Akušerija ir ginekologija

- a) Pareiškėjos neturi sirgti funkcinėmis arba struktūrinėmis akušerinėmis ar ginekologinėmis ligomis, galinčiomis trukdyti saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.
- b) Pareiškėjų, kurioms atlikta didelė ginekologinė operacija, sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama, kol jos visiškai nepasveiks.
- c) *Nėštumas*
  - 1) Nėštumo atveju, jeigu AeMC arba AME laikosi nuomonės, kad licencijos turėtojos sveikatos būklė tinkama, kad ji galėtų naudotis savo teisėmis, AeMC arba AME nustato sveikatos pažymėjimo galiojimo terminą iki 26-os gestacijos savaitės. Šiam laikotarpiui pasibaigus pažymėjimo galiojimas sustabdomas. Sustabdytas pažymėjimo galiojimas atnaujinamas pasibaigus nėštumui ir pareiškėjai visiškai pasveikus.
  - 2) 1 klasės sveikatos pažymėjimo turėtojos naudojasi licencijomis suteiktomis teisėmis tik iki 26-os gestacijos savaitės, laikydamosi OML. Nepaisydamas šiuo atveju MED. B.001 nuostatų, AeMC arba AME gali nustatyti arba panaikinti OML.

MED.B.050 Raumenų ir skeleto sistema

- a) Pareiškėjams neturi būti nustatyta įgimtų ar įgytų kaulų, sąnarių, raumenų ar sausgyslių anomalijų, galinčių trukdyti saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.
- b) Pareiškėjo ūgis sėdint, rankų ir kojų ilgis bei raumenų stiprumas turi būti pakankami, kad jis galėtų saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.
- c) Pareiškėjo raumenų ir skeleto sistemos funkcionalumas turi būti pakankamas, kad jis galėtų saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis. Pareiškėjų tinkamumas nustatomas pasikonsultavus su licencijas išduodančia institucija.

MED.B.055 Psichiatrija

- a) Pareiškėjams anksčiau neturėjo būti nustatyta ir remiantis klinikiniais tyrimais šiuo metu neturi būti diagnozuota ūmių, lėtinių, įgimtų ar įgytų psichikos ligų, negalių ar sutrikimų, galinčių trukdyti saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.
- b) Pareiškėjų, kurie turi protinių ar elgesio sutrikimų dėl alkoholio vartojimo ar kitų psichotropinių medžiagų vartojimo ar piktnaudžiavimo jais, sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama, kol pareiškėjas nepasveiks ir nenustos vartoti tų medžiagų ir po sėkmingo gydymo jo psichikos būklė nebus įvertinta kaip tinkama. Paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikę asmenys siunčiami į licencijas išduodančią instituciją. Asmenų, pateikusių paraišką 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, tinkamumas nustatomas pasikonsultavus su licencijas išduodančia institucija.
- c) Prieš vertinant tinkamumą, pareiškėjų psichikos būklė turi būti įvertinta kaip tinkama, kai jiems buvo nustatyta psichikos liga, pvz.:
  - 1) nuotaikų sutrikimai;
  - 2) neurotiniai sutrikimai;
  - 3) asmenybės sutrikimai;
  - 4) protiniai arba elgesio sutrikimai.
- d) Pareiškėjų, kurie anksčiau vieną ar kelis kartus bandė tyčia susižaloti, sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama. Prieš vertinant pareiškėjų tinkamumą, pareiškėjų psichikos būklė turi būti įvertinta kaip tinkama.
- e) Su aviacija susijęs sveikatos vertinimas:
  - 1) paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikę asmenys, kurie serga b, c ar d punkte nurodytomis ligomis, siunčiami į licencijas išduodančią instituciją;
  - 2) paraišką 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikusių asmenų, kurie serga b, c ar d punkte nurodytomis ligomis, tinkamumas nustatomas pasikonsultavus su licencijas išduodančia institucija.
- f) Pareiškėjų, kuriems anksčiau buvo nustatyta arba šiuo metu remiantis klinikiniais tyrimais diagnozuota šizofrenija, šizotipinių arba kliesedinių sutrikimų, sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama.

MED.B.060 Psichologija

- a) Pareiškėjai neturi turėti psichologinių trūkumų, galinčių trukdyti saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.

- b) Psichologinis vertinimas gali būti atliekamas per specialistų atliekamą psichikos arba neurologinį patikrinimą arba kaip papildomas vertinimas.

MED.B.065 Neurologija

- a) Pareiškėjams anksčiau neturėjo būti nustatyta ir remiantis klinikiniais tyrimais šiuo metu neturi būti diagnozuota neurologinių ligų, galinčių trukdyti saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.
- b) Sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama tų pareiškėjų, kuriems anksčiau buvo nustatyta arba remiantis klinikiniais tyrimais šiuo metu diagnozuota:
- 1) epilepsija;
  - 2) pasikartojantys sąmonės sutrikimo dėl neaiškios priežasties epizodai.
- c) Prieš vertinant pareiškėjų tinkamumą, atliekamas išsamesnis jų vertinimas, jei anksčiau buvo nustatyta arba remiantis klinikiniais tyrimais šiuo metu diagnozuota:
- 1) epilepsija, kuri nepasikartojo po to, kai pareiškėjui suėjo 5 metai;
  - 2) epilepsija, kuri nepasikartojo ir gydymas netaikytas daugiau kaip 10 metų;
  - 3) epilepsijai būdingi elektroencefalogramos (EEG) rodiklių nukrypimai nuo normos ir židininės lėtosios bangos;
  - 4) progresuojanti arba neprogresuojanti nervų sistemos liga;
  - 5) vienintelis sąmonės sutrikimo dėl neaiškios priežasties epizodas;
  - 6) sąmonės netekimas po galvos traumos;
  - 7) atviras galvos smegenų sužalojimas;
  - 8) stuburo arba periferinių nervų sužeidimas;

Tokie asmenys, pateikę paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, siunčiami į licencijas išduodančią instituciją. Asmenų, pateikusių paraišką 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, tinkamumas nustatomas pasikonsultavus su licencijas išduodančia institucija.

MED.B.070 Regėjimas

- a) Pareiškėjams neturi būti nustatyta įgimtų, įgytų, ūmių ar lėtinių akių funkcijos ar jų priklausinių anomalijų ar aktyvių patologijų ir akių operacijos ar traumos padarinių, galinčių trukdyti saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.
- b) *Patikrinimas*
- 1) Dėl 1 klasės sveikatos pažymėjimo:
    - i) išsamus akių patikrinimas atliekamas per pirminį patikrinimą ir periodiškai atsižvelgiant į refrakciją ir akies funkcines savybes; ir
    - ii) įprastas akių patikrinimas atliekamas per visus patikrinimus, kai norima sveikatos pažymėjimą atnaujinti ir pratęsti jo galiojimą.
  - 2) Dėl 2 klasės sveikatos pažymėjimo:

- i) įprastas akių patikrinimas atliekamas per pirminį patikrinimą ir visus patikrinimus, kai norima sveikatos pažymėjimą atnaujinti ir pratęsti jo galiojimą; ir
  - ii) išsamus akių patikrinimas atliekamas esant klinikinių indikacijų.
- c) Regėjimo aštrumas tolimu atstumu naudojant korekcines priemones arba jų nenaudojant turi būti:
  - 1) jeigu tai yra 1 klasės sveikatos pažymėjimai, 6/9 (0,7) arba geresnis, vertinant kiekvieną akį atskirai, o abiejų akių kartu – 6/6 (1,0) arba geresnis;
  - 2) jeigu tai yra 2 klasės sveikatos pažymėjimai, 6/12 (0,5) arba geresnis, vertinant kiekvieną akį atskirai, o abiejų akių kartu – 6/9 (0,7) arba geresnis. Pareiškėjo, kurio regėjimas viena akimi neatitinka standarto, sveikatos būklė pasikonsultavus su licencijas išduodančia institucija gali būti įvertinta kaip tinkama, jeigu oftalmologas paciento būklę įvertina kaip tinkamą;
  - 3) paraišką pirminiam 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikusių asmenų, kurių regėjimas viena akimi neatitinka standarto, sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama. Pateikus paraišką sveikatos pažymėjimo galiojimui pratęsti, pareiškėjai, kurių regėjimas viena akimi nebeatitinka standarto, siunčiami į licencijas išduodančią instituciją, ir jų sveikatos būklė gali būti įvertinta kaip tinkama, jeigu tai netrukdo saugiai naudotis turima licencija.
- d) Pareiškėjas turi galėti perskaityti N5 regėjimo tikrinimo (arba lygiavertę) lentelę 30–50 cm atstumu, o N14 lentelę – 100 cm atstumu (naudodamas korekcines priemones, jeigu jos paskirtos gydytojo).
- e) Asmenų, pateikusių paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, akipločiai turi būti normalūs ir binokulinė funkcija nesutrikusi.
- f) Pareiškėjų, kuriems atlikta akies operacija, sveikatos būklė gali būti įvertinta kaip tinkama, jeigu oftalmologas paciento būklę įvertina kaip tinkamą.
- g) Pareiškėjų, kuriems remiantis klinikiniais tyrimais diagnozuotas keratokonusas, sveikatos būklė gali būti įvertinta kaip tinkama, jeigu oftalmologas paciento būklę įvertina kaip tinkamą. Paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikę asmenys siunčiami į licencijas išduodančią instituciją.
- h) Sveikatos būklė gali būti įvertinta kaip tinkama, jeigu taip ją įvertina oftalmologas tiems pareiškėjams, kuriems nustatyta:
  - 1) astigmatizmas;
  - 2) anizometropija.
- i) Pareiškėjų, kuriems nustatyta diplopija, sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama.
- j) *Akiniai ir glaustiniai lęšiai.* Jeigu tinkamas regėjimas užtikrinamas tik naudojant korekcines priemones, pareiškėjas:
  - 1) i) naudodamasis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis, žiūrėjimui į tolį turi nešioti akinius arba glaustinius lęšius;
  - ii) naudodamasis licencija suteiktomis teisėmis, žiūrėti iš arti turi turėti skaitymui skirtus akinius;

- 2) pareiškėjas turi turėti atsarginius panašaus stiprumo akinius, kuriais galėtų nedelsdamas pasinaudoti, naudodamasis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis;
- 3) korekcinės priemonės turi užtikrinti optimalų regėjimą, būti gerai toleruojamos ir tinkamos naudoti aviacijoje;
- 4) jeigu nešiojami glaustiniai lęšiai, jie turi būti skirti žiūrėti į tolį, monofokaliniai, be atspalvio ir gerai toleruojami;
- 5) pareiškėjai, kuriems nustatyta didelė refrakcijos yda, turi nešioti glaustinius lęšius arba stiprius akinius;
- 6) kad atitiktų regėjimo reikalavimus, pareiškėjas turi naudoti ne daugiau kaip vienerius akinius;
- 7) ortokorekciniai lęšiai negali būti naudojami.

MED.B.075 Spalvinis matymas

- a) Pareiškėjų prašoma įrodyti gebėjimą lengvai skirti spalvas, kurias būtina skirti siekiant saugiai vykdyti savo pareigas.
- b) *Patikrinimas*
  - 1) Išduodant pirminį sveikatos pažymėjimą atliekamas *Ishihara* spalvų testas.
  - 2) Pareiškėjams neišlaikius *Ishihara* spalvų testo, atliekamas tolesnis spalvinio suvokimo tyrimas, siekiant nustatyti, ar pareiškėjai suvokia spalvas.
- c) Jeigu tai yra 1 klasės sveikatos pažymėjimai, pareiškėjų spalvinis matymas turi būti normalus arba jie turi suvokti spalvas. Pareiškėjų, kurie neišlaiko tolesnių spalvinio matymo testų, sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama. Asmenys, pateikę paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, siunčiami į licencijas išduodančią instituciją.
- d) 2 klasės sveikatos pažymėjimų atveju, jeigu pareiškėjo spalvinis matymas nepatenkinamas, jam suteikiamos teisės vykdyti skrydžius tik dienos metu.

MED.B.080 Otorinolaringologija

- a) Pareiškėjams neturi būti nustatyta įgimtų, įgytų, ūmių ar lėtinių ausų, nosies, sinusų ar gerklės, įskaitant burnos ertmę, dantis ir gerklas, funkcijos anomalijų ar aktyvių patologijų arba operacijos ar traumos padarinių, galinčių trukdyti saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.
- b) Klausas turi tenkinti reikalavimus, kad pareiškėjas galėtų saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.
- c) *Patikrinimas*
  - 1) Klausas tikrinamas per visus sveikatos patikrinimus.
    - i) Jeigu tai yra 1 ir 2 klasių sveikatos pažymėjimai, kai turimą licenciją siekiama papildyti skrydžių pagal prietaisus kvalifikacija, klausas gryojo tono audiometriniais tyrimais tiriama per pirminį patikrinimą, ir atliekant patikrinimus sveikatos pažymėjimui atnaujinti arba pratęsti jų galiojimui – kas penkerius metus, kol pareiškėjui sueina 40 metų, ir vėliau – kas dvejus metus.

- ii) Atliekant grynojo tono audiometrinius tyrimus paraišką pirminiam sveikatos pažymėjimui gauti pateikusių asmenų kiekvienos vienos ausies klausos esant 500, 1 000 ar 2 000 Hz dažniams turi būti sumažėjusi ne daugiau kaip 35 dB arba esant 3 000 Hz dažniui – ne daugiau kaip 50 dB. Paraišką sveikatos pažymėjimui atnaujinti arba jo galiojimui pratęsti pateikusių asmenų, kuriems nustatytas didesnis klausos susilpnėjimas, funkcinės klausos tyrimo rezultatai turi atitikti reikalavimus.
  - iii) Pareiškėjų, kuriems nustatyta hipoakuzija, funkcinės klausos tyrimo rezultatai atitinka reikalavimus.
- 2) Išsamus ausų, nosies ir gerklės patikrinimas atliekamas išduodant pirminį 1 klasės sveikatos pažymėjimą, o vėliau, esant klinikinių indikacijų, – periodiškai.
- d) Paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikusiems asmenims atliekamas išsamesnis sveikatos patikrinimas ir vertinimas bei siekiama nustatyti, ar netrukdo saugiai naudotis turima licencija suteiktomis teisėmis nustatyta tokia liga:
- 1) aktyvus ūmus arba lėtinis vidinės arba vidurinės ausies patologinis procesas;
  - 2) neišgydyta audies būgnelio (-ių) perforacija arba disfunkcija;
  - 3) vestibuliarinės funkcijos sutrikimas;
  - 4) smarkiai užsikišę nosies kanalai;
  - 5) sinusų disfunkcija;
  - 6) reikšminga burnos ertmės arba viršutinių kvėpavimo takų malformacija arba reikšminga ūmi arba lėtinė infekcija;
  - 7) reikšmingas kalbos arba balso sutrikimas.
- e) Su aviacija susijęs vertinimas:
- 1) paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikę asmenys, kuriems nustatytas vestibuliarinės funkcijos sutrikimas, siunčiami į licencijas išduodančią instituciją;
  - 2) paraišką 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikusių asmenų, kuriems nustatytas vestibuliarinės funkcijos sutrikimas, tinkamumas nustatomas pasikonsultavus su licencijas išduodančia institucija.

MED.B.085 Dermatologija

Pareiškėjai neturi sirgti dermatologinėmis ligomis, galinčiomis trukdyti saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.

MED.B.090 Onkologija

- a) Pareiškėjai neturi sirgti pirminėmis arba antrinėmis piktybinėmis ligomis, galinčiomis trukdyti saugiai naudotis atitinkama (-omis) licencija (-omis) suteiktomis teisėmis.
- b) Užbaigus piktybinės ligos gydymą, prieš vertinant pareiškėjų tinkamumą onkologas turi sveikatos būklę įvertinti kaip tinkamą. Paraišką 1 klasės sveikatos pažymėjimui gauti pateikę asmenys siunčiami į licencijas išduodančią instituciją. Asmenų, pateikusių paraišką 2 klasės sveikatos pažymėjimui gauti, tinkamumas nustatomas pasikonsultavus su licencijas išduodančia institucija.

- c) Pareiškėjų, kuriems anksčiau buvo nustatytas arba remiantis klinikiniais tyrimais šiuo metu diagnozuotas didžiųjų smegenų piktybinis navikas, sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama.

3 dalis

Konkretūs LAPL sveikatos pažymėjimų reikalavimai

MED.B.095 Pareiškėjų sveikatos patikrinimas LAPL sveikatos pažymėjimams gauti

- a) Asmuo, pateikęs paraišką LAPL sveikatos pažymėjimui gauti, vertinamas remiantis geriausia aviacijos medicinos patirtimi.
- b) Ypatingas dėmesys skiriamas išsamiai pareiškėjo ligos istorijai.
- c) Atliekant su aviacija susijusį sveikatos patikrinimą atliekami bent šie tyrimai:
  - 1) vertinami klinikinių tyrimų rezultatai;
  - 2) matuojamas kraujo spaudimas;
  - 3) atliekamas šlapimo tyrimas;
  - 4) tikrinamas regėjimas;
  - 5) tikrinama klausa.
- d) Išdavus pirminį LAPL sveikatos pažymėjimą ir tinkamai atsižvelgus į pareiškėjo ligos istoriją, su aviacija susijusių patikrinimų galima atlikti mažiau, kol pareiškėjui sueis 50 metų.

REV 01.09.2011

C SKYRIUS

SKRYDŽIŲ VADOVŲ SVEIKATOS PAŽYMĖJIMŲ REIKALAVIMAI

PALIEKAMAS

D SKYRIUS

KELEIVIŲ SALONO ĮGULOS NARIŲ SVEIKATOS BŪKLĖS TINKAMUMO REIKALAVIMAI

1 dalis

Bendrieji reikalavimai

MED.D.001 Bendrosios nuostatos

Keleivių salono įgulos nariai aviacijos saugos taisyklėse nustatytas pareigas ir įsipareigojimus orlaivyje vykdo tik, jei atitinka šioje dalyje nustatytus taikytinus reikalavimus.

MED.D.005 Su aviacija susiję sveikatos vertinimai

- a) Su aviacija susiję keleivių salono įgulos narių sveikatos vertinimai atliekami siekiant įsitikinti, kad jie neserga kūno ar psichikos ligomis, galinčiomis trukdyti jiems vykdyti paskirtas pareigas ir įsipareigojimus.
- b) Su aviacija susijęs kiekvieno keleivių salono įgulos nario sveikatos vertinimas atliekamas prieš pirmąkart paskiriant jiems pareigas orlaivyje, ir vėliau – ne rečiau kaip kas 60 mėnesių.
- c) Su aviacija susijusius vertinimus atlieka AME, AeMC arba OHMP, jeigu laikomasi MED.E.040 nuostatų.

2 dalis

Su aviacija susijusio keleivių salono įgulos narių sveikatos vertinimo reikalavimai

MED.D.020 Bendrosios nuostatos

Keleivių salono įgulos nariai negali turėti funkcinį sveikatos sutrikimų, dėl kurių jie gali nebepajėgti ar negalėti vykdyti su skrydžio sauga susijusių savo pareigų ir įsipareigojimų, ir jie:

- a) neturi įgimtų ar įgytų anomalijų;
- b) neserga aktyviomis, latentinėmis, ūmiomis ar lėtinėmis ligomis ir neturi negalių;
- c) neturi žaizdų, sužalojimų arba operacijos padarinių; ir
- d) jiems nepasireiškia pagal receptą arba be recepto išgyyto vartojamo terapinio, diagnostinio arba profilaktinio vaisto poveikis ar šalutinis poveikis.

MED.D.025 Su aviacija susijusių sveikatos vertinimų metu atliekamos procedūros

- a) Per pirminį su aviacija susijusių sveikatos vertinimą atliekamos bent šios procedūros:
  - 1) vertinama paraišką pateikusių keleivių salono įgulos nario ligos istorija; ir
  - 2) klinikiniai rodikliai, susiję su:
    - i) širdies ir kraujagyslių sistema;

- ii) kvėpavimo sistema;
  - iii) raumenų ir skeleto sistema;
  - iv) otorinolaringologiniu tyrimu;
  - v) regėjimu; ir
  - vi) spalviniu matymu.
- b) Per kiekvieną vėliau atliekamą pakartotinį, su aviacija susijusį, sveikatos vertinimą, vertinama bent keleivių salono įgulos nario ligos istorija ir, jeigu būtina pagal geriausią medicinos patirtį, klinikinių tyrimų rezultatai.
- c) Atliekant su aviacija susijusį keleivių salono įgulos nario sveikatos vertinimą a ir b punktuose nurodytais tikslais, esant abejonių arba klinikinių indikacijų, atliekami papildomi sveikatos patikrinimai, testai arba tyrimai, kurie, AME, AeMC ar OHMP nuomone, yra būtini.

3 dalis

Asmenims, teikiantiems paraišką keleivių salono įgulos nario licencijai gauti, ir jo turėtojams keliami papildomi reikalavimai

MED.D.030 Keleivių salono įgulos narių sveikatos ataskaita

- a) Užbaigęs kiekvieną su aviacija susijusį sveikatos vertinimą, asmenims, pateikusiems paraišką keleivių salono įgulos nario licencijai gauti, ir jo turėtojams AME, AeMC arba OHMP:
- 1) pateikia keleivių salono įgulos nario sveikatos ataskaitą; ir
  - 2) jų paslaugomis besinaudojančiam (-tiems) vežėjui (-ams) pateikia atitinkamą informaciją arba jų keleivių salono įgulos narių sveikatos ataskaitos kopiją.
- b) *Keleivių salono įgulos nario sveikatos ataskaita*

Keleivių salono įgulos nario sveikatos ataskaitoje nurodoma su aviacija susijusio sveikatos vertinimo data, ar keleivių salono įgulos nario sveikatos būklė įvertinta kaip tinkama ar netinkama, kito su aviacija susijusio sveikatos vertinimo, kurį reikės atlikti, data ir, kai taikoma, apribojimas (-ai). Vadovaujantis MED.A.015 nuostatomis, kitiems duomenims taikomas duomenų apie sveikatos būklę konfidencialumo principas.

MED.D.035 Apribojimai

- a) Jeigu keleivių salono įgulos nario liudijimo turėtojai nevisiškai atitinka 2 dalyje nurodytus sveikatos reikalavimus, AME, AeMC arba OHMP svarsto, ar liudijimo turėtojai, laikydamiesi vieno ar daugiau apribojimų, gali saugiai vykdyti keleivių salono įgulos nario pareigas.
- b) Bet koks (-ie) keleivių salono įgulos nario licencija suteikiamų teisių apribojimas (-ai) nurodomas (-i) keleivių salono įgulos nario sveikatos ataskaitoje, o apribojimą (-us) panaikina tik AME, AeMC arba OHMP, pasikonsultavęs su AME.

E SKYRIUS

AVIACIJOS MEDICINOS GYDYTOJAI (AME), BENDROSIOS PRAKTIKOS GYDYTOJAI (GMP), PROFESINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTAI (OHMP)

1 dalis

Aviacijos medicinos gydytojai

MED.E.001 Teisės

- a) AME turi teisę išduoti, atnaujinti 2 klasės sveikatos pažymėjimus ir LOPL sveikatos pažymėjimus bei pratęsti jų galiojimą ir atlikti atitinkamus sveikatos patikrinimus ir vertinimus.
- b) AME pažymėjimo turėtojai gali teikti paraišką jų teisėms išplėsti, kad įgytų teisę atlikti sveikatos patikrinimus 1 klasės medicinos pažymėjimams atnaujinti ir jų galiojimui pratęsti, jeigu jie atitinka MED.E.015 nuostatas.
- c) AME teisės ir naudojimosi jomis sąlygos nurodomos pažymėjime.
- d) AME pažymėjimo turėtojai atlieka su aviacija susijusius sveikatos patikrinimus ir vertinimus tik toje valstybėje narėje, kurioje išduotas jų AME pažymėjimas, nebent:
  - 1) priimančioji valstybė narė jiems suteikė galimybę vykdyti profesinę gydytojo specialisto veiklą;
  - 2) jie informavo priimančiosios valstybės narės kompetentingą instituciją apie ketinimą atlikti su aviacija susijusius sveikatos patikrinimus ir vertinimus bei išduoti sveikatos pažymėjimus, naudodamiesi savo, kaip AME, teisėmis; ir
  - 3) gavo pranešimą iš priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos.

MED.E.005 Paraiškos teikimas

- a) Paraiška AME pažymėjimui gauti teikiama kompetentingos institucijos nustatyta forma ir tvarka.
- b) Asmenys, teikiantys paraišką AME pažymėjimui gauti, kompetentingai institucijai pateikia:
  - 1) asmens duomenis ir vietas, kurioje vykdo profesinę veiklą, adresą;
  - 2) dokumentus, kurie patvirtina, kad pareiškėjai atitinka MED.E.010 nuostatas, įskaitant atitinkamą su teisėmis, dėl kurių teikiama paraiška, susijusių aviacijos medicinos specialistų mokymo kursų užbaigimo pažymėjimą;
  - 3) raštišką pareiškimą, kad AME sveikatos pažymėjimus išduos remdamasis šioje dalyje nustatytais reikalavimais ir vadovaudamasis Europos aviacijos saugos agentūros (EASA) patvirtintomis priimtinais laikymosi priemonėmis.
- c) AME, kuris su aviacija sveikatos patikrinimus atlieka ne vienoje vietoje, kompetentingai institucijai pateikia su visomis vietomis, kuriose vykdoma praktika, susijusią informaciją.

MED.E.010 Reikalavimai AME pažymėjimui gauti

Asmenys, teikiantys paraišką AME pažymėjimui gauti su teise išduoti pirminius 2 klasės sveikatos pažymėjimus, juos atnaujinti ir pratęsti jų galiojimą:

- a) turi būti įgiję tinkamą kvalifikaciją ir licenciją verstis medicinos praktika ir turi turėti specialistų mokymų baigimo pažymėjimą;
- b) turi būti užbaigę aviacijos medicinos pagrindų mokymo kursą;
- c) kompetentingai institucijai įrodė, kad jie:
  - 1) turi tinkamas patalpas, procedūras, dokumentus ir veikiančią įrangą, tinkamą su aviacija susijusiems sveikatos patikrinimams atlikti; ir
  - 2) laikosi būtinos tvarkos ir sąlygų, kad užtikrintų duomenų apie sveikatos būklę konfidencialumą.

MED.E.015 Siekiant išplėsti AME teises taikomi reikalavimai

Asmenys, teikiantys paraišką AME pažymėjimu suteiktoms teisėms išplėsti, kad galėtų išduoti, atnaujinti 1 klasės sveikatos pažymėjimus ir pratęsti jų galiojimą, turi turėti galiojantį AME pažymėjimą ir:

- a) per ne daugiau kaip 5 metus iki paraiškos pateikimo turi būti atlikę ne mažiau kaip 30 patikrinimų 2 klasės sveikatos pažymėjimams išduoti, atnaujinti arba siekiant pratęsti jų galiojimą;
- b) dalyvavo aukštesnio lygio aviacijos medicinos specialistų mokymo kursuose; ir
- c) praktiniuose AME mokymuose.

MED.E.020 Aviacijos medicinos specialistų mokymo kursai

- a) Aviacijos medicinos specialistų mokymo kursus patvirtina valstybės narės, kurioje kursus rengianti organizacija vykdo savo pagrindinę veiklą, kompetentinga institucija. Kursus rengianti organizacija patvirtina, kad mokymo kursų programa tinkama ir už mokymą atsakingi asmenys turi pakankamai žinių ir patirties.
- b) Pasibaigus kursams, išskyrus kvalifikacijos kėlimo kursus, laikomasi egzaminas raštu, per kurį vertinamos į kursų programą įtrauktų dalykų žinios.
- c) Kursus rengianti organizacija egzaminą išlaikiusiems pareiškėjams išduoda kursų baigimo pažymėjimą.

MED.E.025 AME pažymėjimo pakeitimai

- a) Aviacijos medicinos gydytojai kompetentingai institucijai praneša apie toliau nurodytus pokyčius, kurie gali turėti įtakos jų pažymėjimui:
  - 1) medicinos kontrolės įstaiga pradėjo drausminę procedūrą prieš AME arba su juo susijusį tyrimą;
  - 2) pasikeitė sąlygos, kuriomis AME buvo suteiktas pažymėjimas, įskaitant paraiškoje pateiktos informacijos turinį;
  - 3) AME nebeatitinka reikalavimų pažymėjimui gauti;
  - 4) pasikeitė AME veiklos vieta (-os) arba pašto adresas.

- b) Kompetentingos institucijos neinformavus apie šiuos pokyčius, leidimu suteiktos teisės panaikinamos arba sustabdomas jų galiojimas.

MED.E.030 AME pažymėjimų galiojimas

AME pažymėjimas išduodamas ne ilgesniam kaip 3 metų laikotarpiui. AME pažymėjimo galiojimas pratęsiamas, jeigu jo turėtojas:

- a) toliau laikosi bendrųjų medicinos praktikos sąlygų ir toliau registruojamas kaip praktikuojantis gydytojas nacionaliniuose teisės aktuose numatyta tvarka;
- b) per pastaruosius 3 metus dalyvavo aviacijos medicinos specialistų kvalifikacijos kėlimo kursuose;
- c) kasmet atlieka ne mažiau kaip 10 sveikatos patikrinimų;
- d) toliau laikosi savo leidimo sąlygų; ir
- e) naudojasi savo teisėmis vadovaudamasis šios dalies nuostatomis.

2 dalis

Bendrosios praktikos gydytojai (GMP)

MED.E.035 Bendrosios praktikos gydytojams keliami reikalavimai

- a) Bendrosios praktikos gydytojai gali dirbti aviacijos medicinos gydytojais, išduodančiais LOPL sveikatos pažymėjimus, tik tuo atveju, jei:
  - 1) jie savo veiklą vykdo valstybėje narėje, kurioje bendrosios praktikos gydytojai gali tinkamai naudotis išsamiais pareiškėjų medicinos dokumentais; ir
  - 2) vadovaudamiesi nacionaliniuose teisės aktuose nustatytais papildomais reikalavimais.
- b) LAPL sveikatos pažymėjimus išduodantys bendrosios praktikos gydytojai turi turėti nacionaliniuose teisės aktuose numatytus reikalavimus atitinkančią kvalifikaciją ir licenciją verstis medicinos praktika.
- c) Bendrosios praktikos gydytojai, kurie dirba aviacijos medicinos gydytojais, deklaruoja savo veiklą kompetentingai institucijai.

3 dalis

Profesinės sveikatos priežiūros specialistai (OHMP)

MED.E.040 Profesinės sveikatos priežiūros specialistams keliami reikalavimai

Profesinės sveikatos priežiūros specialistai su aviacija susijusius keleivių salono įgulos narių sveikatos vertinimus atlieka tik tuo atveju, jei:

- a) kompetentinga institucija įsitikinusi, kad atitinkama nacionalinė profesinės sveikatos priežiūros sistema padėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi šioje dalyje nustatytų reikalavimų;
- b) profesinės sveikatos priežiūros specialistai turi nacionalinių teisės aktų reikalavimus atitinkančią licenciją verstis medicinos praktika ir profesinės sveikatos priežiūros specialisto kvalifikaciją; ir

REV 01.09.2011

- c) yra įgiję aviacijos medicinos žinių apie keleivių salono įgulos narių veiklos aplinką.